

ŞANLIURFA'YI GEZELİM

3. GÜN:
URFA'NIN KALBİNDEN
GÜNEŞİN BATIŞINA GEZİ

TÜRKİYE'NİN GURURU ATATÜRK BARAJI (BOZOVA)

Türkiye'deki elektrik üretimini artırmak ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki 9 ili kapsayan tarım arazilerini sulamak amacıyla 1958 yıllarında Fırat Nehri'nden yararlanarak bir baraj yapılmasına karar verilir. 1960 yılında Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, projeyi başlatır. 10 Ocak 1991 tarihinde Atatürk Barajı'nda su tutulmaya başlanır. Haziran 1992'de ise elektrik üretimine geçilir. Tamamı Türk mühendisleri tarafından gerçekleştirilen Atatürk Barajı, dünyanın en verimli arazilerinden biri olan Harran Ovası'nı sulamaya başlamıştır. Bunun neticesinde nadasla 2 yılda 1 ürün alınan bu bereketli topraklardan, yılda 2 ürün alınmaya başlanmıştır.

Atatürk Barajı gövde dolgusu bakımından dünya 6.sı'; Türkiye'nin ise en büyük barajıdır.

Turizme olumlu katkı sağlayan bu hayati proje kapsamında baraj gölünde, yelken, kano, yüzme gibi birçok su sporuna yönelik organizasyonlar yapılabilmektedir.

HALFETİ İLÇEMİZ

Şanlıurfa'ya 112 km mesafededir. İlçe MÖ 855 yılında Asur Kralı III. Salmanassar tarafından zapt edildiği zaman “Şitamrat” adını taşıyordu. Yunanlılar bunu değiştirerek “Urima” adını vermişlerdir. Süryaniler ise, ilçe için “Kal’a Rhomeyta” ve “Hesna d’Romaye” adlarını kullanmışlardır. Arapların eline geçtikten sonra “Kal’at-ül Rum” adı takılmıştır. XI. yüzyılda Bizanslıların eline geçince bu kez “Romaion Koyla” adını almıştır. 1290 yılında Memluk Sultanı Eşref tarafından fethedilen ilçeye “Kal’at-ül Müslimin” adı verildi. Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlılara egemenliğine geçen ilçe, günümüzde de kullanılan “Urumgala” ve “Rumkale” adlarını almıştır.

Halfeti

İlçenin bir kısmı Birecik Barajı'nın göl suları altında kalmıştır. Yeni yerleşim yeri olarak ilçe merkezine 7 km. mesafedeki Karaotlak mevki seçilmiş ve yerleşime açılmıştır. Kentin simgesi haline gelen ‘siyah gül’ yerli yabancı tüm konukların ilgisini çekmekte, önemli bir ticaret potansiyeli içermektedir. Teknelerle ortalama bir saat süren tekne yolculuğu ile Rumkale’ye ve tarihi Savaşan Köyü’ne geziler yapılabilmektedir. Halfeti, 28 ülkenin yer aldığı Cittaslow programına alınmış, böylece Türkiye’deki 9 Cittaslow (Sakin Şehir) şehrinden biri olmuştur.

Tekneden Halfeti Sahili

Rumkale

Rumkale, Birecik Ovası'nın ve Halfeti'nin kuzeyinde, Fırat Nehri'nin kıyı kesiminde bir tepe üzerindedir. 12. yüzyılda Ermeni Piskoposluğu'nun merkezi haline gelmiştir. 1292 yılında Memluklu Sultanı Melik el-Eşref tarafından ele geçirilmiştir. 1516 yılında Mercidabık Savaşı'ndan sonra Osmanlı egemenliğine giren Rumkale, Halep eyaletine bağlanmıştır. Rumkale'de bugün gezilip görülebilecek eserler şunlardır: Kale, Aziz Nerses Kilisesi, Barşavma Manastırı kalıntıları.

Rumkale

BİRECİK İLÇEMİZ

Birecik ilçesi Şanlıurfa'ya 80 km. uzaklıktadır. Birecik, yüzey şekillerinin elverişliliği ve Fırat Irmağı kenarında önemli bir köprübaşı olması nedeniyle eski çağlardan beri çeşitli yerleşmelere sahne olmuştur. Hititlerin egemenliğinde yörenin adının "Birthe" olduğu söylenir. MÖ 9. yüzyılda Asurların eline geçen Birecik, daha sonra sırasıyla Pers, Makedonya, Roma ve Bizans egemenliklerini yaşadı. 780'de Arapların hâkimiyetine giren ilçe, 11. yüzyıldan sonra, Selçuklu egemenliğinin ardından yeniden Bizans hâkimiyetine girmiştir. Artuklu, Eyyübi, Akkoyunlu ve Karakoyunlu dönemlerini, 1502'de başlayan Safevi egemenliği izledi. 1517'de Osmanlı topraklarına katılan ilçe 19. Yüzyıl sonlarında Halep vilayetinin Urfa sancağına bağlı bir kaza olmuştur. 1919'da bir süre İngiliz işgalinde de kalmıştır.

Kelaynak

Birecik soyu tükenme tehlikesi altındaki kelaynak kuşlarının göç merkezi olması dolayısı ile önemli bir yerdir. Kelaynaklar 1977 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından kurulan **Kelaynak Üretim ve Koruma İstasyonu**'nda koruma altına alınmıştır. Üretim İstasyonu 08.00-17.00 arası ücretsiz olarak gezilebilmektedir.

Birecik Kalesi

İlçe merkezinde, Fırat nehrinin doğu yamacında doğal, sert kalker kayalık tepe üzerine kurulmuştur. Kalenin ilk inşa tarihi hakkında farklı görüşler vardır. Üzerinde inşa edildiği beyaz kalker tepeden dolayı Beyaz Kale (Kal'etül Beyza/Beyda) denilen yapının 13. yüzyılda inşa edildiği kabul edilir. Birecik kalesi Romalılar, (MÖ 30 - MS 395) Franklar (MS 1098- 1150) ve Memlükler Dönemi'nde (1277-1484) olmak üzere üç defa onarım görmüştür.

GÖRÜLMESİ GEREKEN DİĞER YERLER

KÖY YATI MEKTEBİ

(İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ VE KÜLTÜR BAHÇESİ)

İnşa tarihi bilinmemektedir. İnşası yarım bırakılan bu yapı, 1930 yıllarında Mutasarrıf Münir Bey tarafından tamamlanarak bugünkü halini almıştır. Önceleri Sanayi Mektebi'nin nakledilmesi düşünülmüşse de daha sonra çevre köylerden gelen kız öğrenciler için yatılı okul olarak kullanılmıştır. Kesme taşlardan inşa edilmiş iki katlı U şeklinde bir plana sahiptir. Yapı 1993 yılında Şanlıurfa Valiliğince restore edilmiş ve bir süre Özel İdare binası olarak kullanılmıştır. 2005 yılında İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne devredilmiştir. 4.200 m² lik bir alan sahip olan bu bina ve müstemilatı restore edilmiştir. Yapılan restorasyon çalışmaları sırasında bahçe düzenlemesi yapılarak "Kültür Bahçesi" olarak sosyal etkinliklerin yapılmasına müsait bir duruma getirilmiş, ayrıca bahçe içine Halepli Bahçe Amazon Mozaikleri, Göbeklitepe Stelleri, Edessa Mozaikleri gibi birçok eserin kopyaları yapılmıştır. Urfa mimarisinin güzel örneklerinden biri olan bu yapı, halen İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılmaktadır.

Kültür Bahçesi

KARAALİ KAPLICALARI

Şanlıurfa'nın 40 km. güneydoğusunda bulunan Karaali Köyü'ndeki sıcak su kaplıcası, pamuk sulama amacıyla yapılan sondaj esnasında tesadüfen bulunmuştur. Yapılan etütler sonucunda bölgede 90.000 dekarlık bir alanın sıcak su rezervini kapsadığı tespit edilmiştir. Kaplıca Otel Tesisleri ve Kapalı Havuz Tesisleri İl Özel İdaresi tarafından yapılmış olup, 34 odalı 68 yataklıdır. 150.000 m³/saat sıcak su kapasitelidir. 1997 yılında hizmete açılmıştır.

54 daireden oluşan bir apart otel de Şubat 2000 'de hizmete açılmıştır. 49-55 derecedeki sıcak suyun, sinir sistemi, eklem, cilt, dolaşım ve benzeri hastalıklar için şifa özelliği taşıdığı tespit edilmiştir. Karaali Kaplıcaları, kaplıca turizmi dışında seracılık amaçlı da kullanılmaktadır.

Karaali Kaplıcaları (Tesis)

Karaali Kaplıcaları (Havuz)

KARACADAĞ KAYAK MERKEZİ

Şanlıurfa sınırları içinde kar tutan ender yerlerden olan Karacadağ'da Valilik tarafından kayak pistleri düzenlenmiştir. 600-700 m. uzunluğunda pistler için 250m'lik bir lift yapılmıştır. Siverek ilçemize 60 km. mesafede olan kayak merkezinde 60 m²'lik bir kafeterya ile 30 m²'lik bungalov tipi hizmet evi bulunmaktadır. Kasım ayından itibaren dört aylık kayma sezonu vardır.

Karacadağ Kayak Merkezi

ÖNEMLİ WEB SİTELERİ

www.portalurfa.com
www.sanlıurfa.gov.tr
www.urfakultur.gov.tr
www.kulturturizm.gov.tr/sanlıurfa
www.akcakale.gov.tr
www.birecik.gov.tr
www.halfeti.gov.tr
www.harran.gov.tr
www.hilvan.gov.tr
www.siverek.gov.tr
www.suruc.gov.tr
www.viransehir.gov.tr
www.sanlıurfa.bel.tr
www.sutso.org.tr
www.harran.edu.tr
www.gap.gov.tr
www.sured.org

ULAŞIM

Şanlıurfa'daki yolların durumu şu şekildedir:
Otoyol uzunluğu; 146 km, Devlet Yolu; 562 km, İl Yolu; 663 km,
Karayolu ağının uzunluğu 1.371 km'dir.

İlçeler ve Şehir Merkezine Uzaklıkları

Şanlıurfa- Akçakale	: 52 km
Şanlıurfa-Birecik	: 80 km
Şanlıurfa-Bozova	: 38 km
Şanlıurfa-Ceylanpınar	: 140 km
Şanlıurfa-Halfeti	: 112 km
Şanlıurfa-Harran	: 48 km
Şanlıurfa-Hilvan	: 56 km
Şanlıurfa-Siverek	: 96 km
Şanlıurfa-Suruc	: 43 km
Şanlıurfa-Viransehir	: 91 km

Komşu İller ve Uzaklıkları

Şanlıurfa-Adıyaman	: 109 km
Şanlıurfa-Diyarbakır	: 185 km
Şanlıurfa-Gaziantep	: 137 km
Şanlıurfa-Mardin	: 188 km

Bazı Şehirlere Göre Uzaklıkları

Şanlıurfa-Ankara	: 810 km
Şanlıurfa-İstanbul	: 1.263 km
Şanlıurfa-İzmir	: 1.243 km
Şanlıurfa-Antalya	: 898 km

SEYAHAT ACENTESİ - KONAKLAMA - KONUKEVİ

TURİZM İŞLETME BELGELİ SEYAHAT ACENTELERİ

Acentanın Adı	Grubu	İlçesi	Telefon No
Aldavet Turizm	A	Birecik	0532 563 18 35
Bahçeşehir Turizm	A	Karaköprü	0414 363 30 40
Balıklığöl Turizm	A	Haliliye	0414 313 95 00
Bonega Turizm	A	Haliliye	0414 312 25 54
Cem Göncü Turizm	A	Haliliye	0414 312 41 24
Didar Turizm	A	Eyyübiye	0414 215 85 86
Durer Turizm	A	Haliliye	0414 313 69 00
Es Sahra Turizm	A	Birecik	0414 652 10 70
Eyvan Turizm	A	Haliliye	0414 313 33 34
Ezel Turizm	A	Haliliye	0414 316 88 18
Felah Turizm	A	Eyyübiye	0414 216 23 23
Gap Turizm	A	Haliliye	0414 313 02 02
Gapjet International	A	Haliliye	0414 216 86 16
Göbeklitepe Turizm	A	Haliliye	0414 316 75 00
Hawk Tour Turizm	A	Haliliye	0414 315 17 28
Kaliru Turizm	A	Haliliye	0414 215 33 44
Kançul Turizm	A	Haliliye	0414 312 09 09
Mahmutoğlu Turizm	A	Haliliye	0414 312 28 81
Mezopotamya Tur	A	Eyyübiye	0414 217 02 17
Niyet Turizm	A	Birecik	0414 652 74 78
Ömer Şahin Turizm	A	Birecik	0532 467 19 50
Reha Turizm	A	Haliliye	0414 312 20 57
Secde Turizm	A	Eyyübiye	0414 215 88 00
Sesume Turizm	A	V.Şehir	0414 511 10 20
Source Turizm	A	Haliliye	0414 313 27 60
Şanlıurfa Turizm	A	Haliliye	0414 314 71 00
Şarktur Turizm	A	Haliliye	0414 215 00 65
Şimal Turizm	A	Haliliye	0505 656 34 32
Travel Aye&Fa Turizm	A	Haliliye	0414 312 22 00
Tur Center Turizm	A	Haliliye	0414 317 06 06
Yeni Kusay Turizm	A	Eyyübiye	0414 215 83 83
Aday Turizm	A Şb.	Haliliye	0414 315 23 25
Çiçek Turizm	A Şb.	Haliliye	0414 312 84 00
Eminler Turizm	A Şb.	Haliliye	0542 308 31 24
Felah Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 347 18 57
Gazi Tur Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 215 83 83
Göbeklitepe Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 215 41 44
Öz Alkış Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 215 25 00
Puan Tur Turizm	A Şb.	Siverek	0414 553 28 12
Raja Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 215 59 04
Salih Turizm	A Şb.	Haliliye	0414 215 12 72
Seyit Turizm	A Şb.	Eyyübiye	0414 215 15 12
Takva Turizm	A Şb.	Birecik	0414 652 30 88

ŞANLIURFA'YA UÇAK SEFERLERİ

Türk Hava Yolları (THY) : İstanbul - Şanlıurfa gidiş dönüş (her gün üç uçak)

Anadolu Jet : İstanbul-Şanlıurfa gidiş dönüş her gün 1 uçak (Sabiha Gökçen Havalimanı)

AnadoluJet : Ankara - Şanlıurfa gidiş dönüş haftada 4 gün 2 uçak 3 gün 1 uçak

Pegasus : İstanbul (Sabiha Gökçen Havaalanı) - Şanlıurfa gidiş dönüş (her gün) 1 uçak

Pegasus : İzmir-Şanlıurfa gidiş dönüş haftada 3 gün 1 uçak

Türkiye'nin her yerinden İstanbul ve Ankara aktarmalı olarak, her gün Şanlıurfa'ya gidiş dönüş yapılabilir.

Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

Merkez

Tesisin Adı	Sınıfı	İlçesi	İletişim No
El-Ruha Otel	5*	Eyyübiye	0414 215 44 11
Nevali Otel	5*	Haliliye	0414 318 80 00
Şanlıurfa Dedeman Otel	5*	Haliliye	0414 318 25 00
Hilton Garden Inn	4*	Eyyübiye	0414 318 50 00
Grand Urfa Oteli	3*	Haliliye	0414 313 13 11
Harran Oteli	3*	Haliliye	0414 313 28 60
Urfa Kilim Otel	3*	Haliliye	0414 313 90 90
Urfa Emirgan Oteli	1*	Eyyübiye	0414 216 30 30
Elçi Konağı	Özel KonTes.	Eyyübiye	0414 216 00 77
Manici Hotel&Narlı Ev	Özel KonTes.	Eyyübiye	0414 215 99 11
Türkmen Konağı	Özel KonTes.	Eyyübiye	0414 215 66 00

İlçe

Baziki Otel	3*	Bozova	0414 717 36 36
Hasan Çelebi Otel	3*	Siverek	0414 553 00 13
Siverek Otel	3*	Siverek	0414 552 32 32
Yükselhan Otel	3*	Viranşehir	0414 511 79 24
Kasr-ı Canan	Özel Kon.Tes.	Halfeti	0414 751 51 42

Diğer Turizm İşletme Belgeli Tesisler

Tesisin Adı	Sınıfı	İlçesi	İletişim No
Cevahir Konuk Evi	Özel Tesis	Eyyübiye	0414 215 93 77
Park Mirkelam 1(Kuzey)	(Mola Noktası)	Birecik	0414 625 10 52
Park Mirkelam 2(Güney)	(Mola Noktası)	Birecik	0414 625 10 52
Park Bedesten 1	(Mola Noktası)	Karaköprü	0535 528 28 10
Park Bedesten 2	(Mola Noktası)	Karaköprü	0535 528 28 10

Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri

Tesisin Adı	İletişim No
Ahranis Otel	0414 215 55 63
Akgöl Otel	0414 313 39 00
Aslanlı Otel	0414 215 30 20
Bakay Otel	0414 215 89 75
Beyzade Konak Otel	0414 216 35 35
Edessa City Otel	0414 215 50 94
Grand Urhay Otel	0414 215 40 40
Gül Palas Otel	0414 215 72 01
Gülizar Konukevi&Otel	0414 215 05 05
Harran Konukevi	0414 216 83 83
Hotel Güven	0414 215 17 00
Hotel Rabis	0414 216 95 95
İpek Palas Otel	0414 215 45 46
İstiklal Otel	0414 216 92 65
Karaali Kaplıcaları ve Otel Tesisleri	0414 256 70 03
Otel Cumhuriyet	0414 313 97 97
Otel Doğu	0414 215 12 28
Şark Çırağan Konukevi	0414 318 08 12
Uğur Otel	0414 313 13 40
Yıldız Sarayı Konukevi	0414 216 60 60
Harran Üniversitesi Urfaevi Uygulama Oteli	0414 215 59 95
Turizm Otelcilik Meslek Lisesi Uygulama Oteli	0414 347 06 94

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Valilik	313 18 43
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	312 53 32
Şanlıurfa Müzesi	313 15 88
Atatürk Barajı(DSI)	721 21 06
Vali K.Gazezoğlu Kült. Merk.	215 68 48
ŞURKAV Kültür Merkezi	215 65 27
Acil Sağlık Danışma	184
Belediye Beyaz Masa	153
Şanlıurfa Bölgesel Turist Rehberleri Odası(ŞURO)	0 551 241 23 23

T.C.

ŞANLIURFA VALİLİĞİ

İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ YAYINLARI

Atatürk Bulvarı No: 49 ŞANLIURFA

Tel: +90 414 312 53 32 Faks: +90 414 312 08 18

www.urfakultur.gov.tr info@urfakultur.gov.tr